

JC/GL/2017/16

16/01/2018

Konačne smjernice

Zajedničke smjernice u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) 2015/847 o mjerama koje bi pružatelji platnih usluga trebali poduzeti kako bi otkrili informacije koje nedostaju ili nepotpune informacije o platitelju ili primatelju plaćanja i o postupcima koje bi trebali uvesti s ciljem upravljanja prijenosom novčanih sredstava za koji nedostaju potrebne informacije

Zajedničke smjernice u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) 2015/847 o mjerama koje bi pružatelji platnih usluga trebali poduzeti kako bi otkrili informacije koje nedostaju ili nepotpune informacije o platitelju ili primatelju plaćanja i o postupcima koje bi trebali uvesti s ciljem upravljanja prijenosom novčanih sredstava za koji nedostaju potrebne informacije

---

Status ovih zajedničkih smjernica

U ovom se dokumentu nalaze zajedničke smjernice donesene na temelju članka 16. i članka 56. podstavka 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ; Uredbe (EU) br. 1094/2010 o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) i Uredbe (EU) br. 1095/2010 o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala): „uredbe o europskim nadzornim tijelima“. U skladu s člankom 16. stavkom 3. uredbi o europskim nadzornim tijelima, nadležna tijela i finansijske institucije moraju poduzeti sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama.

Zajedničkim smjernicama utvrđuju se stajališta europskih nadzornih tijela u vezi s odgovarajućim nadzornim praksama unutar Europskog sustava financijskog nadzora ili u vezi s načinom na koji bi se pravo Unije trebalo primjenjivati u određenom području. Nadležna tijela na koja se primjenjuju zajedničke smjernice trebala bi se pridržavati njihovih odredaba njihovim uključivanjem u svoje nadzorne prakse na odgovarajući način (npr. izmjenom svojeg pravnog okvira ili svojih nadzornih procesa), uključujući slučajeve u kojima su zajedničke smjernice prvenstveno usmjerene na institucije.

Izvještajni zahtjevi

U skladu s člankom 16. stavkom 3. uredbi o europskim nadzornim tijelima nadležna tijela moraju obavijestiti odgovarajuće europsko nadzorno tijelo o tome jesu li usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim zajedničkim smjernicama ili, u protivnom, o razlozima neusklađenosti do 16.03.2018. (dva mjeseca nakon donošenja). U slučaju izostanka takve obavijesti unutar tog roka odgovarajuće europsko nadzorno tijelo smatraće da nadležna tijela nisu usklađena. Obavijesti je potrebno dostaviti na [\[compliance@eba.europa.eu\]](mailto:compliance@eba.europa.eu), [\[compliance@eiopa.europa.eu\]](mailto:compliance@eiopa.europa.eu) i [\[compliance@esma.europa.eu\]](mailto:compliance@esma.europa.eu) uz upućivanje na oznaku predmeta „JC/GL/2017/16“. Obrazac

obavijesti dostupan je na mrežnim mjestima europskih nadzornih tijela. Obavijesti bi trebale slati osobe s odgovarajućom nadležnošću za izvještavanje o usklađenosti u ime svojih nadležnih tijela.

Obavijesti će biti objavljene na mrežnim mjestima europskih nadzornih tijela u skladu s člankom 16. stavkom 3. uredbi o europskim nadzornim tijelima.

Glava I. – Predmet, područje primjene i definicije

Predmet i područje primjene

1. Ove su smjernice upućene:
  - a) pružateljima platnih usluga (PPU-ovima), kako su definirani u točci 5. članka 3. Uredbe (EU) 2015/847 u slučajevima kada se pojavljuju kao PPU primatelja plaćanja i posredničkim pružateljima platnih usluga (PPPU-ovima), kako su definirani u točci 6. članka 3. Uredbe (EU) 2015/847; i
  - b) nadležnim tijelima odgovornima za nadzor usklađenosti PPU-ova i PPPU-ova s njihovim obvezama na temelju Uredbe (EU) 2015/847.
2. Ovim se smjernicama:
  - a) propisuju čimbenici koje bi PPU-ovi i PPPU-ovi trebali razmotriti pri uvođenju i provedbi postupaka s ciljem otkrivanja prijenosa sredstava za koje nedostaju potrebne informacije o platitelju i/ili primatelju plaćanja te upravljanja njima kako bi se osigurala učinkovitost tih postupaka; i
  - b) utvrđuju aktivnosti koje bi PPU-ovi i PPPU-ovi trebali poduzeti kako bi upravljali rizikom od pranja novca (PN) ili financiranja terorizma (FT) u slučaju kada nedostaju potrebne informacije o platitelju i/ili primatelju plaćanja ili su te informacije nepotpune.
3. Nadležna tijela trebala bi se služiti ovim smjernicama pri procjeni adekvatnosti postupaka i mjera koje su donijeli PPU-ovi i PPPU-ovi kako bi se uskladili s člancima 7., 8., 11. i 12. Uredbe (EU) 2015/847.
4. PPU-ovi, PPPU-ovi i nadležna tijela trebali bi se služiti ovim smjernicama kako bi osigurali usklađenost s člancima 9. i 13. Uredbe (EU) 2015/847.
5. Čimbenici i mjere opisani u ovim smjernicama nisu konačni. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi po potrebi razmotriti i druge čimbenike i mjere.
6. Ove se smjernice ne primjenjuju na mjere ograničavanja koje su propisane uredbama u skladu s člankom 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, poput uredbi (EZ) br. 2580/2001, (EZ) br. 881/2002 i (EU) br. 356/2010 („europski režim sankcija“).

Definicije

7. Osim ako je drugačije naznačeno, pojmovi upotrijebljeni i definirani u Direktivi (EU) br. 2015/849 i Uredbi (EU) 2015/847 imaju isto značenje u ovim smjernicama. Osim toga, za potrebe ovih smjernica primjenjuju se sljedeće definicije:
- a) „nadležna tijela” znači tijela odgovorna za osiguravanje usklađenosti PPU-ova i PPPU-ova sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2015/847;
  - b) „rizik” znači učinak i vjerovatnost pojave PN/FT;
  - c) „čimbenici rizika” znači varijable koje, same po sebi ili u kombinaciji, mogu povećati ili smanjiti rizik od PN/FT koji proizlazi iz određenog pojedinačnog poslovnog odnosa, povremene transakcije ili prijenosa novčanih sredstava;
  - d) „pristup koji se temelji na procjeni rizika” znači pristup u kojem nadležna tijela, PPU-ovi i PPPU-ovi utvrđuju, procjenjuju i razumiju rizike od PN/FT kojima su izloženi PPU-ovi i PPPU-ovi te poduzimaju mjere za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma (SPNFT) koje su razmjerne tim rizicima;
  - e) „informacije koje nedostaju” znači informacije o platitelju ili primatelju plaćanja koje se zahtijevaju u skladu s Uredbom (EU) 2015/847, a koje nisu pružene;
  - f) „nepotpune informacije” znači informacije o platitelju ili primatelju plaćanja koje se zahtijevaju u skladu s Uredbom (EU) 2015/847, a koje su tek djelomično pružene;
  - g) „praćenje u realnom vremenu” odnosi se na praćenje koje se provodi:
    - i) prije nego što se novčana sredstva doznače na račun za plaćanje primatelja plaćanja kod PPU-a primatelja plaćanja,
    - ii) u slučaju kada primatelj plaćanja nema račun za plaćanje kod PPU-a primatelja plaćanja, prije nego PPU koji prima sredstva stavi sredstva na raspolaganje primatelju plaćanja ili
    - iii) u slučaju kada PPU djeluje kao PPPU, prije nego što PPPU prenese novčana sredstva u ime PPU-a platitelja ili drugog PPPU-a;
  - h) „ex-post (naknadno) praćenje” odnosi se na praćenje koje se provodi:
    - i) nakon što se novčana sredstva doznače na račun za plaćanje primatelja plaćanja kod PPU-a primatelja plaćanja,
    - ii) u slučaju kada primatelj plaćanja nema račun za plaćanje kod PPU-a primatelja plaćanja, nakon što PPU primatelja plaćanja stavi sredstva na raspolaganje primatelju plaćanja ili nakon što PPPU prenese sredstva ili

- iii) u slučaju kada PPU djeluje kao PPPU, nakon što PPPU prenese novčana sredstva u ime PPU-a platitelja ili drugog PPPU-a.

Glava II. – Otkrivanje informacija koje nedostaju i upravljanje prijenosom novčanih sredstava kada nedostaju potrebne informacije

POGLAVLJE I. Opća pitanja

Utvrđivanje obveza u skladu s Uredbom (EU) 2015/847

8. PPU bi trebao za svaki prijenos novčanih sredstava odrediti djeluje li kao PPU platitelja, PPU primatelja plaćanja ili kao PPPU. Time se utvrđuju informacije koje trebaju biti priložene prijenosu novčanih sredstava, kao i koraci koje PPU ili PPPU treba poduzeti kako bi postupio u skladu s Uredbom (EU) 2015/847.

Izravna terećenja

9. U slučaju prijenosa novčanih sredstava u obliku „izravnog terećenja“ kako je definirano točkom 9.(b) članka 3. Uredbe (EU) 2015/847, PPU primatelja plaćanja trebao bi poslati potrebne informacije o platitelju i primatelju plaćanja PPU-u platitelja kao dio naplate izravnim terećenjem. PPU primatelja plaćanja i PPPU tada mogu prepostaviti da su ispunjeni zahtjevi u pogledu informacija iz točke 2. i točke 4. članka 4. te točke 1. i točke 2. članka 5. Uredbe (EU) 2015/847.

Primjena odstupanja i izuzeća u skladu s Uredbom (EU) 2015/847

10. PPU-ovi i PPPU-ovi moraju se uskladiti s Uredbom (EU) 2015/847 u pogledu svih prijenosa novčanih sredstava koji se barem djelomično odvijaju elektroničkim putem i neovisno o korištenom sustavu za razmjenu poruka ili sustavu plaćanja i namire, osim ako su Uredbom (EU) 2015/847 propisana izuzeća i odstupanja.
11. Kako bi primijenili ova izuzeća i odstupanja, PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi uspostaviti sustave i kontrole kako bi osigurali ispunjenje uvjeta za navedena izuzeća i odstupanja. PPU-ovi i PPPU-ovi koji nisu u mogućnosti utvrditi da su uvjeti za ova izuzeća ispunjeni trebali bi postupiti u skladu s Uredbom (EU) 2015/847 u pogledu svih prijenosa novčanih sredstava.

Članak 5. Uredbe (EU) 2015/847

12. Kako bi se primijenilo odstupanje iz članka 5. Uredbe (EU) 2015/847:
  - a) PPU-ovi primatelja plaćanja trebali bi moći utvrditi da se sjedište PPU-a platitelja nalazi u Uniji ili državi članici EGP-a; i
  - b) PPPU-ovi bi trebali moći utvrditi da se sjedišta PPU-a platitelja i PPU-a primatelja plaćanja nalaze u Europskoj uniji ili državi članici EGP-a.
13. Ako države pripadaju jedinstvenom području plaćanja u eurima (području SEPA), ali istovremeno nisu države članice Unije ili EGP-a, PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi te države tretirati kao treće države. Ako je određena država članica sklopila bilateralni sporazum s trećom državom ili teritorijem izvan Unije u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2015/847,

PPU-ovi i PPPU-ovi u toj državi članici mogu tretirati prijenos novčanih sredstava iz te treće države ili teritorija odnosno u njih kao domaći prijenos novčanih sredstava.

Članak 2. stavak 3. Uredbe (EU) 2015/847

14. Pri primjeni izuzeća iz točke 3. članka 2. Uredbe (EU) 2015/847, PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi osigurati da prijenosu novčanih sredstava bude priložen broj kartice, instrumenta ili digitalnog uređaja, primjerice PAN broj, te da taj broj bude dostavljen na način da omogućava sljedivost prijenosa natrag do platitelja.
15. U slučaju kada se kartica, instrument ili uređaj mogu koristiti i za prijenose novčanih sredstava između osoba i za plaćanja za robu ili usluge, PPU-ovi i PPPU-ovi moći će primijeniti ovo izuzeće jedino ako mogu utvrditi da se ne radi o prijenosu novčanih sredstava između osoba, već da se radi o plaćanju za robu ili usluge.

Članci 5., 6. i 7. Uredbe (EU) 2015/847

16. Kako bi primjenili pravila iz članaka 5., 6. i 7. Uredbe (EU) 2015/847 koja se odnose na prijenos novčanih sredstava koja ne premašuju 1 000 eura, PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi donijeti politike i postupke za otkrivanje prijenosa novčanih sredstava koji se čine povezanimi. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi prijenose novčanih sredstava smatrati povezanimi ako se ti prijenosi obavljaju:
  - a) s istog računa za plaćanje na isti račun za plaćanje ili, ako se prijenos ne obavlja s računa za plaćanje ili na njega, od istog platitelja istom primatelju plaćanja; i
  - b) unutar razumnog, kratkog razdoblja, koje bi trebao utvrditi PPU na način da ono bude razmjerne riziku od PN/FT kojem je njegovo poslovanje izloženo.
17. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi utvrditi bi li i drugi scenariji mogli dovesti do povezanih transakcija; ako je to slučaj, to bi se trebalo odraziti u njihovim politikama i postupcima.

Proporcionalnost i procjene rizika na razini poslovanja

18. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi donijeti i održavati učinkovite politike i postupke radi usklađenja s Uredbom (EU) 2015/847. Te politike i postupci trebali bi biti proporcionalne prirodi, veličini i složenosti poslovanja PPU-ova i PPPU-ova te razmjerne riziku od PN/FT kojem je PPU ili PPPU izložen zbog:
  - a) vrste klijenata kojima pruža usluge;
  - b) prirode proizvoda i usluga koje pruža;
  - c) jurisdikcija u kojima pruža usluge;
  - d) kanala dostave kojima se koristi;
  - e) broja PPU-ova i PPPU-ova koji redovito ne dostavljaju potrebne informacije o platitelju i primatelju plaćanja;

- f) složenosti lanaca plaćanja u kojima sudjeluje kao rezultat svojeg poslovnog modela; i
- g) broja i vrijednosti transakcija koje obrađuje.
19. Pri procjeni rizika od PN/FT kojima su izloženi PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi proučiti zajedničke smjernice europskih nadzornih tijela izdane na temelju članka 17. i članka 18. stavka 4. Direktive (EU) 2015/849 o pojednostavljenoj i pojačanoj dubinskoj analizi stranaka te čimbenika koji bi kreditne i finansijske institucije trebale razmotriti pri procjeni rizika od PN/FT koji je povezan s pojedinačnim poslovnim odnosima i povremenim transakcijama (Smjernice o čimbenicima rizika).¹

Politike i postupci

20. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi osigurati da njihove politike i postupci:
- a) jasno propisuju:
- i) koje kriterije primjenjuju kako bi utvrdili pripadaju li njihove usluge i instrumenti plaćanja u područje primjene Uredbe (EU) 2015/847 ili ne,
  - ii) koje njihove usluge i platni instrumenti pripadaju u područje primjene Uredbe (EU) 2015/847, a koji ne,
  - iii) koje je prijenose novčanih sredstava potrebno pratiti u realnom vremenu, a koji se mogu pratiti naknadno te zbog čega,
  - iv) obveze zaposlenika u slučaju da otkriju da nedostaju informacije koje se zahtijevaju na temelju Uredbe (EU) 2015/847 te procese koje bi trebali primijeniti te
  - v) koje je informacije o prijenosu novčanih sredstava potrebno evidentirati, te način i mjesto njihova evidentiranja;
- b) odobri više rukovodstvo PPU-a ili PPPU-a, kako je definirano točkom 12. članka 3. Direktive (EU) 2015/849;
- c) budu dostupne svim relevantnim zaposlenicima, uključujući osobama koje su odgovorne za obradu prijenosa novčanih sredstava; PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi osigurati da svi relevantni zaposlenici prođu primjerenu obuku za primjenu ovih politika i postupaka; te
- d) budu redovito revidirani, da se poboljšavaju po potrebi i ažuriraju. PPU-ovi se mogu osloniti na postojeće politike i postupke kako bi ispunili svoje obveze koje proizlaze iz Uredbe (EU) 2015/847, gdje je to moguće.

¹ <https://esas-joint-committee.europa.eu/Pages/Guidelines/Joint-Guidelines-on-Risk-Factors.aspx>

POGLAVLJE II. Obveze PPPU-ova i PPU-ova primatelja plaćanja

Provjere dopuštenih slova ili znakova

(članak 7. stavak 1. i članak 11. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2015/847)

21. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi pratiti prijenose novčanih sredstava kako bi otkrili jesu li ili ne slova ili znakovi koji su upotrijebeni za pružanje informacija o platitelju i primatelju plaćanja u skladu s ustaljenim pravilima sustava razmjene poruka ili sustava plaćanja i namire putem kojih je obrađen prijenos novčanih sredstava.² Ove je provjere potrebno provesti u realnom vremenu.
22. PPU-ovi i PPPU-ovi mogu pretpostaviti da ispunjavaju zahtjev iz točke 1. članka 7., odnosno točke 1. članka 11. Uredbe (EU) 2015/847, ako su uvjereni i mogu dokazati svojem nadležnom tijelu da razumiju pravila o validaciji sustava razmjene poruka ili sustava plaćanja i namire i da ustaljena pravila tog sustava znače da on:
  - a) sadržava sva polja koja su potrebna za dobivanje informacija koje se zahtijevaju u skladu s Uredbom (EU) 2015/847. Primjerice, PPU-ovi i PPPU-ovi mogu obrađivati međunarodni broj bankovnog računa (IBAN) ili, ako se prijenos novčanih sredstava obavlja platnom karticom, broj te kartice (primjerice PAN) kao broj računa za plaćanje uz uvjet da upotrijebeni broj dopušta sljedivost prijenosa novčanih sredstava natrag do platitelja ili primatelja plaćanja;
  - b) automatski sprječava slanje ili primanje prijenosa novčanih sredstava u slučaju otkrivanja nedopuštenih slova ili znakova; te
  - c) signalizira da je za odbijene prijenose novčanih sredstava potreban ručni pregled i obrada.
23. Ako sustav razmjene poruka ili sustav plaćanja i namire PPU-a ili PPPU-a ne ispunjava sve kriterije navedene u točki 22. ovih smjernica, PPU ili PPPU bi trebao uspostaviti kontrole kako bi se umanjili ti nedostatci.

Provjere informacija koje nedostaju

(članak 7. stavak 2. i članak 11. stavak 2. Uredbe (EU) 2015/847)

Djelotvorni postupci

24. PPU-ovi i PPPU-ovi moraju uvesti djelotvorne postupke kako bi otkrili nedostaju li potrebne informacije o platitelju ili primatelju plaćanja.³
25. Kako bi bili djelotvorni, postupci bi trebali
  - a) omogućiti PPU-u ili PPPU-u da uoči besmislene informacije;
  - b) primijeniti kombinaciju praćenja u realnom vremenu i *ex-post* praćenja; i

² Članak 7. stavak 1. i članak 11. stavak 1. Uredbe (EU) 2015/847.

³ Članak 7. stavak 2. i članak 11. stavak 2. Uredbe (EU) 2015/847.

- c) upozoriti PPU ili PPPU na pokazatelje visokog rizika.

Besmislene informacije

26. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi postupati s besmislenim informacijama kao da se radi o informacijama koje nedostaju. Primjeri besmislenih informacija uključuju nizove nasumičnih slova (npr. „xxxxx”, ili „ABCDEFG”) ili nazive koji očito nemaju nikakvog smisla (npr. „Jedan drugi”, ili „Moj klijent”), čak i u slučaju kada su za pružanje takvih informacija upotrijebljena slova ili znakovi u skladu s ustaljenim pravilima sustava razmjene podataka ili sustava plaćanja i namire.
27. Kada PPU-ovi ili PPPU-ovi upotrebljavaju popis najčešćih besmislenih pojmova, trebali bi periodično revidirati taj popis kako bi osigurali da on i dalje bude mjerodavan. U tim se slučajevima ne očekuje da PPU-ovi ili PPPU-ovi ručno pregledavaju transakcije kako bi otkrili besmislene informacije.

Praćenje u realnom vremenu i ex-post (naknadno) praćenje

28. PPU-ovi i PPPU-ovi se upućuju na čimbenike rizika koji su popisani u točki 18. kako bi osigurali da njihov pristup praćenju, uključujući razinu i učestalost *ex-post* praćenja i praćenja u realnom vremenu, bude razmjeran riziku od PN/FT kojem su izloženi. Kao dio navedenoga, PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi utvrditi koji će visokorizični čimbenici, ili kombinacija visokorizičnih čimbenika, uvijek potaknuti praćenje u realnom vremenu, a koji će potaknuti *ex-post* pregled (vidi i točku 30.). U slučajevima koji izazivaju posebnu zabrinutost, prijenosi novčanih sredstava trebali bi se uvijek pratiti u realnom vremenu.
29. Osim praćenja u stvarnom vremenu i ciljanog *ex-post* praćenja iz točke 28. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi redovito provoditi *ex-post* pregledе nasumično odabranog uzorka iz svih obrađenih prijenosa novčanih sredstava.

Pokazatelji visokog rizika

30. Sustavi PPU-ova i PPPU-ova trebali bi biti konfigurirani na način da šalju upozorenja u slučaju otkrivanja pokazatelja visokog rizika. Pokazatelji visokog rizika mogu uključivati, ali nisu ograničeni na:
- prijenose novčanih sredstava koji premašuju određeni prag. Pri odlučivanju o pragu PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi razmotriti barem prosječnu vrijednost transakcija koje uobičajeno obrađuju te odlučiti koje su značajke neobično velike transakcije, uzimajući pritom u obzir svoj posebni način poslovanja;
  - prijenose novčanih sredstava u slučaju kada se sjedište PPU-a platitelja ili PPU-a primatelja plaćanja nalazi u državi koju se povezuje s visokim rizikom od PN/FT uključujući, ali ne ograničavajući se na države koje je Europska komisija identificirala kao visokorizične u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2015/849. Pri identificiranju država povezanih s visokim rizikom od PN/FT PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi uzeti u obzir Smjernice europskih nadzornih tijela o čimbenicima rizika;

- c) ranije neusklađenosti PPPU-a ili PPU-a platitelja, ovisno o tomu koji je od njih prethodni PPU u lancu plaćanja, u području SPNFT;
- d) prijenose novčanih sredstava od PPU-a ili PPPU-a za koji je utvrđeno da opetovano, bez valjanog razloga, ne dostavljaju potrebne informacije o platitelju (vidi točke od 47. do 55.) ili od PPU-a ili PPPU-a za koji postoje prijašnji podaci o nedostavljanju potrebnih informacija o platitelju ili primatelju plaćanja u više navrata i to bez valjanog razloga, čak i ako to nije bilo uzastopno;
- e) prijenose novčanih sredstava kada nedostaje ime platitelja ili primatelja plaćanja.

Upravljanje prijenosom novčanih sredstava kada nedostaju informacije ili se upotrebljavaju nedopuštena slova ili znakovi

(članci 8. i 12. Uredbe (EU) br. 2015/847)

31. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi uvesti djelotvorne postupke koji se temelje na riziku kako bi utvrdili da li provesti, odbiti ili privremeno obustaviti prijenos novčanih sredstava u slučaju kada se praćenjem u realnom vremenu utvrdi da nedostaju potrebne informacije o platitelju ili primatelju plaćanja ili su za pružanje tih informacija upotrijebljena nedopuštena slova ili znakovi.
32. Kako bi, u skladu s člancima 8. i 12. Uredbe (EU) 2015/847, utvrdili da li odbiti, privremeno obustaviti ili izvršiti prijenos novčanih sredstava, PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi razmotriti rizik od PN/FT koji je povezan s tim prijenosom novčanih sredstava prije negoli odluče o dalnjim odgovarajućim mjerama. PPU-ovi i PPPU-ovi posebno bi trebali razmotriti:
  - a) izaziva li vrsta informacija koje nedostaju zabrinutosti u pogledu PN/FT; i
  - b) je li identificiran jedan ili više pokazatelja visokog rizika što bi moglo navesti na zaključak da transakcija predstavlja visok rizik od PN/FT ili izaziva sumnju na PN (vidi točku 30.).

U slučaju kada su PPU-ovi ili PPPU-ovi donijeli odluku koja se temelji na procjeni rizika, u skladu s točkom 28. ovih smjernica, da će provoditi naknadno (*ex-post*) praćenje prijenosa novčanih sredstava, trebali bi slijediti smjernice iz točaka od 40. do 43.

PPU ili PPPU odbija prijenos

33. Kada PPU ili PPPU odlučiti odbiti određeni prijenos novčanih sredstava, ne mora tražiti dostavu informacija koje nedostaju, ali bi prethodnom PPU-u u lancu plaćanja trebao objasniti razlog za odbijanje prijenosa.

PPU ili PPPU privremeno obustavlja prijenos

34. Kada PPU ili PPPU odluči privremeno obustaviti prijenos novčanih sredstava, trebao bi obavijestiti prethodni PPU u lancu plaćanja o privremenoj obustavi prijenosa novčanih sredstava i od tog PPU-a zatražiti da dostavi informacije o platitelju ili primatelju plaćanja koje nedostaju ili da za pružanje tih informacija upotrijebi dopuštena slova ili znakove.

35. Kada PPU ili PPPU traži dostavu informacija koje nedostaju, trebao bi prethodnom PPU-u u lancu plaćanja zadati razuman rok za dostavu informacija. U pravilu, rok ne bi trebao biti duži od tri radna dana za prijenose novčanih sredstava koji se odvijaju unutar EGP-a te pet radnih dana kada novčana sredstva dolaze izvan EGP-a. U slučaju složenijih lanaca plaćanja mogu biti potrebni dulji rokovi.
36. PPU-ovi ili PPPU-ovi trebali bi razmotriti slanje podsjetnika prethodnom PPU-u u lancu plaćanja ako tražene informacije nisu dostavljene. U sklopu navedenoga, PPU ili PPPU može odlučiti obavijestiti prethodni PPU u lancu plaćanja o mogućnosti da, ako tražene informacije nisu dostavljene prije isteka dodatnog roka, prethodni PPU u lancu plaćanja bude podvrgnut internom praćenju visokog rizika (vidi točku 30.) i tretiran kao da opetovano ne pruža informacije, u skladu s točkom 2. članka 8. Uredbe (EU) 2015/847.
37. Ako tražene informacije nisu pružene do zadanog roka, PPU ili PPPU trebao bi, u skladu sa svojim politikama i postupcima koji se temelje na riziku:
  - a) odlučiti hoće li odbiti ili izvršiti prijenos;
  - b) razmotriti izaziva li prethodni PPU u lancu plaćanja sumnju svojim propustom da dostavi potrebne informacije ili ne; i
  - c) razmotriti budući način postupanja s prethodnim PPU-om u lancu plaćanja za potrebe usklađenosti s propisima o SPNFT.
38. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi dokumentirati i evidentirati sve navedene radnje, kao i razlog za poduzimanje odnosno nepoduzimanje tih radnji, kako bi kasnije bili u mogućnosti odgovoriti na moguće upite nadležnih tijela u vezi s informacijama o usklađenosti s pravno obvezujućim aktima Unije, primjerice u slučaju kada, kao rezultat radnji poduzetih u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2015/847, PPU ili PPPU nije bio u mogućnosti ispuniti odgovarajuće obveze iz članaka 83. i 84. Direktive (EU) 2015/2366 kako su ugrađene u mjerodavni nacionalni pravni okvir.

PPU ili PPPU izvršava prijenos

39. Kada PPU ili PPPU izvrši prijenos novčanih sredstava ili naknadno utvrди da potrebne informacije nedostaju ili da su za njihovo pružanje upotrijebljena nedopuštena slova, trebao bi, nakon što je prijenos izvršen, od prethodnog PPU-a u lancu plaćanja zatražiti da dostavi informacije o platitelju ili primatelju plaćanja koje nedostaju ili da pruži te informacije koristeći se dopuštenim slovima ili znakovima.
40. PPU ili PPPU koji prilikom praćenja u realnom vremenu postane svjestan da potrebne informacije nedostaju, no koji, nakon što razmotri sve relevantne rizike, odluči provesti prijenos novčanih sredstava, trebao bi dokumentirati razlog izvršenja tog prijenosa.
41. Pri traženju dostave informacija koje nedostaju PPU ili PPPU trebao bi postupiti u skladu s točkom 36. ovih smjernica.
42. Kada tražene informacije nisu dostavljene unutar vremenskog raspona koji je odredio PPU ili PPPU, PPU ili PPPU bi u skladu sa svojim politikama i postupcima utemeljenima na riziku

trebao razmotriti budući način postupanja s prethodnim PPU-om u lancu plaćanja za potrebe usklađenosti s propisima o SPNFT.

43. PPU ili PPPU trebao bi dokumentirati i evidentirati sve navedene radnje, kao i razlog za poduzimanje odnosno nepoduzimanje tih radnji, kako bi kasnije bio u mogućnosti odgovoriti na moguće upite nadležnih tijela.

Identificiranje i prijava sumnjivih transakcija

(članci 9. i 13. Uredbe (EU) br. 2015/847)

44. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi procijeniti je li određeni prijenos novčanih sredstava sumnjiv ili ne, pritom uzimajući u obzir sve kriterije propisane pravom Unije, nacionalnim zakonodavstvom te vlastitim internim politikama i postupcima o SPNFT.
45. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi biti svjesni činjenice da informacije koje nedostaju ili nedopuštene informacije same po sebi ne moraju izazvati sumnju na PN/FT. Pri razmatranju toga izaziva li određeni prijenos novčanih sredstava sumnju ili ne, PPU ili PPPU trebao bi cjelovito sagledati sve čimbenike rizika od PN/FT koji su povezani s prijenosom novčanih sredstava, uključujući one navedene u točki 30., ako su poznati, te obratiti posebnu pažnju na prijenose novčanih sredstava za koje je vjerojatno da predstavljaju veći rizik od PN/FT.
46. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi moći dokazati svoju usklađenost s izravno primjenjivim pravom Unije i nacionalnim zakonodavstvom u području SPNFT. U određenim slučajevima od njih se nacionalnim zakonodavstvom može zahtijevati poduzimanje dodatne radnje, primjerice prijavu neobičnih transakcija koje ne moraju izazivati sumnju na PN/FT.

PPU-ovi ili PPPU-ovi koji opetovano ne dostavljaju informacije i koraci koje je potrebno poduzeti (članak 8. stavak 2. i članak 12. stavak 2. Uredbe (EU) 2015/847)

Kada se za određeni PPU ili PPPU smatra da „opetovano ne dostavlja“ potrebne informacije?

47. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi uvesti politike i postupke kako bi identificirali PPU-ove i PPPU-ove koji opetovano ne dostavljaju potrebne informacije o platitelju ili primatelju plaćanja.
48. U svrhu navedenoga, PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi voditi evidenciju svih prijenosa novčanih sredstava za koje nedostaju informacije kako bi bili u mogućnosti utvrditi koji bi PPU ili PPPU trebao biti razvrstan kao onaj koji „opetovano ne dostavlja“ informacije.
49. Određeni PPU ili PPPU može iz različitih razloga odlučiti postupati s PPU-om ili PPPU-om kao da „opetovano ne dostavlja“ informacije, ali bi pri donošenju takve odluke trebao razmotriti kombinaciju kvantitativnih i kvalitativnih kriterija.
50. Kvantitativni kriteriji za procjenu činjenice da li određeni PPU ili PPPU opetovano propušta dostaviti informacije uključuju:
- a) postotak prijenosa za koje nedostaju informacije koje pojedini PPU ili PPPU dostavlja u određenom razdoblju; i

- b) postotak naknadnih zahtjeva za koje nije dan odgovor ili nije dan odgovarajući odgovor do određenog roka.

51. Kvalitativni kriteriji za procjenu činjenice da li određeni PPU ili PPPU opetovano propušta dostaviti informacije uključuju:

- razinu suradnje PPU-a ili PPPU-a kojima je upućen naknadni zahtjev, a koja se odnosi na prethodne zahtjeve za dostavu informacija koje nedostaju; i
- vrstu informacija koje nedostaju (za primjer vidi točku 30.(e)).

Obavještavanje nadležnih tijela

52. Kada PPU ili PPPU utvrdi da drugi PPU ili PPPU opetovano ne dostavlja potrebne informacije, obavijest nadležnim tijelima koja su navedena u drugom podstavku članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2015/847 trebala bi, u skladu s Prilogom ovim smjernicama, uključivati:

- naziv PPU-a ili PPPU-a za koji je utvrđeno da opetovano ne dostavlja potrebne informacije;
- državu u kojoj je PPU ili PPPU dobio odobrenje za rad;
- prirodu „povrede”, uključujući:
  - učestalost prijenosa novčanih sredstava za koje nedostaju informacije,
  - vremensko razdoblje tijekom kojeg su utvrđene povrede te
  - sve razloge koje je PPU ili PPPU možda dao kako bi opravdao svoje opetovane propuste dostavljanja potrebnih informacija;
- pojedinosti o koracima koje je poduzeo PPU ili PPPU koji prijavljuje povredu;

53. Obveza iz drugog podstavka točke 2. članka 8. Uredbe (EU) 2015/847 primjenjuje se bez dovođenja u pitanje obveze prijavljivanja sumnjivih transakcija u skladu s člankom 33. Direktive (EU) 2015/849.

54. PPU-ovi i PPPU-ovi trebali bi odmah, a najkasnije tri mjeseca nakon što identificiraju PPU ili PPPU koji opetovano ne dostavlja informacije, o tomu obavijestiti odgovarajuća nadležna tijela.

55. Ta će nadležna tijela zatim obavijestiti EBA-u.

Koraci koje je potrebno poduzeti

56. Koraci koje bi PPU primatelja plaćanja ili PPPU trebao poduzeti u slučaju kada drugi PPU ili PPPU opetovano ne dostavlja potrebne informacije u skladu s Uredbom (EU) 2015/847

trebali bi se temeljiti na riziku i mogu uključivati jedno ili kombinaciju sljedećeg (iako su mogući i drugi koraci):

- a) upozorenje prethodnom PPU-u u lancu plaćanja kako bi se PPU ili PPPU obavijestilo o koracima koji će se primijeniti ako PPU i dalje ne bude dostavljaо informacije koje se zahtijevaju u skladu s Uredbom (EU) 2015/847;
  - b) razmatranje načina na koji opetovani propusti prethodnog PPU-a u lancu plaćanja da dostavi potrebne informacije i stav tog PPU-a glede dostave odgovora na takve zahtjeve utječu na rizik od PN/FT koji je povezan s tim PPU-om i, po potrebi, provedba praćenja u realnom vremenu svih transakcija koje dolaze od tog PPU-a;
  - c) dodatno upozorenje prethodnom PPU-u u lancu plaćanja da će odbiti svako buduće prijenose novčanih sredstava;
  - d) ograničavanje ili prekid poslovnog odnosa s PPU-om koji ne dostavlja potrebne informacije.
57. Prije donošenja odluke o prekidu poslovnog odnosa, posebno kada je prethodni PPU u lancu plaćanja korespondentna banka iz treće države, PPU ili PPPU trebao bi razmotriti može li upravljati rizikom na druge načine, uključujući primjenom pojačanih mjera dubinske analize u skladu s člankom 19. Direktive (EU) 2015/849.

POGLAVLJE III. Dodatne obveze PPPU-a

58. PPPU-ovi bi se trebali uvjeriti da im njihovi sustavi i kontrole omogućuju da ispune svoju dužnost da osiguraju da se sve informacije o platitelju i primatelju plaćanja koje su priložene prijenosu novčanih sredstava sačuvaju uz taj prijenos. U sklopu toga, PPPU-ovi bi se trebali uvjeriti u mogućnost svojeg sustava da pretvori informacije u drugačiji format, a da pritom ne dođe do pogreške ili ispuštanja dijelova.
59. PPPU-ovi bi trebali upotrebljavati jedino sustave plaćanja ili sustave razmjene poruka koji omogućuju daljnji prijenos svih informacija o platitelju ili primatelju plaćanja, neovisno o tome jesu li te informacije potrebne u skladu s Uredbom (EU) 2015/847 ili ne.⁴ Kada to nije moguće, primjerice zbog toga što se u određenom nacionalnom platnom sustavu ograničavaju podaci koje je moguće unijeti u sustav, PPPU-ovi bi trebali uvesti alternativne mehanizme kako bi prenijeli odgovarajuće informacije PPU-u primatelja plaćanja. Takvi alternativni mehanizmi trebali bi se koristiti jedino tijekom kraćeg prijelaznog razdoblja za vrijeme kojeg se provodi prilagodba nacionalnih sustava za potrebe usklađenja s Uredbom (EU) 2015/847 i ovim smjernicama.

---

⁴ Članak 10. Direktive (EU) 2015/847.

POGLAVLJE IV. Dodatne obveze PPU-a primatelja plaćanja

Nepotpune informacije

60. PPU-ovi primatelja plaćanja trebali bi slijediti upute iz poglavlja II. ovih smjernica i u pogledu nepotpunih informacija.

Provjera informacija o primatelju plaćanja

61. Pri provjeri točnosti informacija o primatelju plaćanja u skladu s točkama 3. i 4. članka 7. Uredbe (EU) 2015/847 PPU-ovi bi trebali razmotriti je li njihov odnos s primateljem plaćanja poslovni odnos kako je definiran točkom 13. članka 3. Direktive (EU) 2015/849 i primjeniti mjere dubinske analize klijenta u skladu s točkom 1. članka 13. Direktive (EU) 2015/849 ako je to slučaj.
62. PPU-ovi mogu smatrati da su ispunili zahtjeve provjere iz članka 7. Uredbe (EU) 2015/847 ako su prethodno provjerili identitet primatelja plaćanja u skladu s nacionalnim pravom kojim se prenosi točka 1.(a) članka 13. i, ako je primjenjivo, točka 1.(b) članka 13. Direktive (EU) 2015/849 ili s jednakovrijednom normom, ako je identitet primatelja plaćanja provjeren prije stupanja na snagu zakonodavstva kojim se prenosi Direktiva (EU) 2015/849.

Vođenje evidencija

63. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2015/847 PPU-ovi moraju čuvati evidenciju informacija o platitelju i primatelju plaćanja koje prime u skladu s člancima od 4. do 7. te Uredbe.
64. Međutim, ako je PPU stupio u poslovni odnos s primateljem plaćanja i prijenos novčanih sredstava odvija se u kontekstu tog poslovnog odnosa, PPU-ovi bi trebali ispuniti zahtjeve o vođenju evidencije iz članka 40. Direktive (EU) 2015/849.

Glava III. – Završne odredbe i primjena

65. Nadležna tijela i PPU-ovi trebali bi se uskladiti s ovim smjernicama tijekom razdoblja od šest mjeseci od datuma njihove objave.

Prilog — Obrazac za obaveštavanje

Obavijest u skladu s točkom 2. članka 8. Uredbe (EU) 2015/847*	
Ime PPU-a/PPPU-a koji podnosi obavijest	
Adresa PPU-a/PPPU-a koji podnosi obavijest	
Datum	
Ime PPU-a/PPPU-a koji opetovano ne dostavlja informacije	
Naziv države u kojoj je izdano odobrenje za rad PPU-a/PPPU-a koji opetovano ne dostavlja informacije	
Kratak opis naravi povrede i razlozi koje je naveo PPU/PPPU koji opetovano ne dostavlja informacije, ako postoje, kojima se opravdava povreda	
Sažetak koraka koje je PPU/PPPU koji podnosi obavijest poduzeo kako bi ishodio informacije koje nedostaju.	

*Dodatne informacije i smjernice potražite u „Zajedničkim smjernicama europskih nadzornih tijela u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) 2015/847 o mjerama koje bi pružatelji platnih usluga trebali poduzeti kako bi otkrili informacije koje nedostaju ili nepotpune informacije o platitelju ili primatelju plaćanja, kao i o postupcima koje bi trebali uvesti s ciljem upravljanja prijenosom novčanih sredstava za koji nedostaju potrebne informacije”.